

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز یکشنبه ۱۲ اسفند ماه ۱۳۱۸

فهرست مطالب:

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - تصویب نایب‌دگی آقایان اورنگ و کیوان از مهران
- ۳ - شور دوم لایحه امور حسبی و تصویب مواد ۲۹ تا ۵۶
- ۴ - تقدیم لایحه بودجه سال ۱۳۱۹ کل کشور
- ۵ - تقدیم لایحه نشر اسکاس تا ۱۰۰۰ بیلون ریال
- ۶ - بقیه شور لایحه امور حسبی و تصویب مواد ۵۷ تا ۷۲
- ۷ - تصویب یک فقره مرخصی
- ۸ - موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه

(جلسه یکساعت پیش از ظهر بریاست آقای اسفندیاری تشکیل گردید)

صورت مجلس یکشنبه پنجم اسفند ماه را آقای مؤیداحمدی (منشی) خواندند

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست (گفته شد - خیر)

تصویب شد. آقای طوسی

۲ - تصویب نمایندگان آقایان اورنگ و کیوان از مهران

(آقای طوسی مخیر شعبه دوم گزارش شعبه را ارجع نمایندگی

آقایان اورنگ و کیوان قرائت نمودند)

در تاریخ پنجم بهمن ۱۳۱۸ انتخابات حوزه انتخابیه مهران

برای دوازدهمین دوره قانون گذاری مجلس شورای ملی شروع

و طبق قانون جریان یافته از آراء گرفته شده که مجموع آن

(۵۷۲۳۸) رأی بوده است آقایان عبدالحمید اورنگ

با کثرت (۲۵۳۲۳) رأی و اسدالله کیوان با کثرت (۲۲۰۰۸)

رأی بنمایندگی مجلس شورای ملی انتخاب شده اند - شعبه دوم

پس از رسیدگی به پرونده مربوطه صحت جریان انتخاب

ونمایندگی آقایان اورنگ و کیوان را تصدیق و اینک گزارش

آن را بعرض مجلس شورای ملی میرساند

رئیس - موافقین با نمایندگی آقای عبدالحمید اورنگ

بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. موافقین با نمایندگی

آقای اسدالله کیوان بر خیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد.

۳ - شور دوم لایحه امور حسبی و تصویب مواد ۲۹ تا ۵۶

رئیس - بقیه شور دوم لایحه امور حسبی از ماده بیست و نه

شروع میشود

(ستون دوم ۸ اثر ۱۲۰۰)

عین مذاکرات مشروح بیست و سومین جلسه از دوره دوازدهم قانون گذاری

اداره تدوین و تحریر صورت مجلس

اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده:

- عزیز با اجازه - آقایان خواجه نوری - قاسمی - عیدی فیاض - جهاننامی - مقدم - امامی
غائبین بی اجازه - آقایان نثارالاسلامی - مدلل - دستانی - مشیر
در آمد کل بی اجازه - آقایان مسودی خراسانی - اقباسی - بیات - لیتوانی - دکتر لاجرم

ماده ۲۹ - در صورتیکه پژوهش خواه اثبات کند که پژوهش نتوانست او در موعد بواسطه عذر موجه بوده و مدویرف دوزخ از تاریخ وقوع عذر پژوهش بخواهد دادگاهی که مرجع رسیدگی پژوهش است میتواند مهلت پژوهش را تجدید نماید مشروط به اینصکه از تاریخ انقضاء مدت پژوهش بیش از ششماه نگذشته باشد.

رئیس - موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

ماده ۳۰ - مهلت جدید نباید بیش از موعد پژوهش باشد و درخواست تجدید مهلت بیش از یکبار پذیرفته نیست.

رئیس - موافقین باین ماده بر خیزند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۳۱ - مهلت پژوهش بدینتر دادگامی که صادر کننده تصدیق مورد شکایت بوده، مودود و دفتر نامبرده باید فوراً شکایت نامه را ثبت و رسید آرا بشاک داد و منتهی در ظرف دو روز شکایت نامه پژوهش و اپار کوهلی مربوط بان دادگاهی که مرجع رسیدگی پژوهش است فرستند.

رئیس - موافقین بر خیزند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۳۲ - موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

ماده ۳۳ - شکایت پژوهش بمسکت شفاهی باشد در اینصورت شکایت نامبرده در صورت جلسه دادگاه درج و یا ماضی، شاک و دادرس میرسد و اینصورت مجلس با بر کوهلی مربوط بدادگاه مرجع رسیدگی پژوهش فرستاده خواهد شد.

رئیس - موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

ماده ۳۴ - موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

ماده ۳۵ - شکایت پژوهش ممکن است مبنی بر جهات یا ادله جدید باشد.

رئیس - موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

ماده ۳۶ - پژوهش موجب تعویق اجراء تصدیق مورد شکایت نمیشود مگر اینکه دادگامی که رسیدگی پژوهش میکند قرار تأخیر اجرائی آرا بدود.

میتواند آت تصحیح قابل پژوهش است پس اگر قابل پژوهش است دیگر آنجا آن شرط معنی ندارد زیرا وقتی تصحیح خودش قابل پژوهش باشد دیگر نمیشود که تا اگر از دادگاه بدادگاه بالاتر رفته باشد نمیتواند تقاضای تصحیح بکند مکن است آقای خبر کبیر بپوشان دادگامی توضیح بدهد که چه قسم آتیه باید حل شود

رئیس - (خبر کبیر بپوشان دادگامی) - عرض کنم تصدیق که از دادگاه در امور حبسی صادر میشود بر دو قسم است یا قابل پژوهش است یا نیست اگر قابل پژوهش نباشد وقتن برودند با تصدیق بهقام بالاتر فرض ندارد که اشتباه را از دادگاه صادر کند تقاضا کند و دادگاه هم رفع اشتباه میکند این فرض موردی ندارد - فرض دوم این است که قابل پژوهش نباشد انهم دو صورت دارد یا رفته است بهقام بالاتر یا با رفته است اگر قتیته رفته باشد بهقام بالاتر از دادگاه تقاضای اصلاح میکند وزیران ولی را تصحیح میکنند و این تصحیح هم قابل پژوهش است این همان فرض است که در ذیل ماده است ولی اگر رفته باشد بهقام بالاتر البته مقام بالاتر اشکال را رفع میکند با بر این درهر دو صورت قضیه اشکالی نیست

رئیس - موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

ماده ۳۸ - موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

ماده ۳۹ - هرگاه تصدیق دادگاه از اعتبار افتاده باشد تصحیح هم از اعتبار خواهد افتاد

رئیس - موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

ماده ۴۰ - موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

ماده ۴۱ - هرگاه دادگاه رأی یا بر حسب تذکر بپتظار تصدیق خود بر خورد در صورتیکه آن تصدیق قابل پژوهش نباشد میتواند آرا تغییر دهد

رئیس - موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

ماده ۴۲ - تصدیق که در زمینه درخواستی عمل آمده است تغییر آنهم محتاج به درخواست است

باده ۶۰ - در مورد حبس اکبر داد رس آشنا بزبان اشخاص بلامه به پرداخته دادن مترجم نیست و در صورت احتیاج مترجم داد رس میتواند کسیکه طرف اعتماد او است برای ترجمه انتخاب نماید.

مترجم نباید از اشخاص مذکور در ماده ۷۷ انتخاب شود و رئیس - موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. باده ۶۱

باده ۶۲ - در مورد دعوی خیانت با عدم ایالت وسایر موجبات عزل و حبس یا قفس با ضم این ترتیب رسیدگی مطابق مقررات این قانون است و حکمی که در این خصوص صادر میشود مطابق آیین دادرسی مدنی قابل بطلان و فرجام است.

رئیس - موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده چهل و هفت.

باب دوم - قیومت

فصل اول - صلاحیت دادگاه قیومت

باده ۶۷ - امور قیومت راجع به دادگاه شهرستانی است که اقامتگاه مجبور در حوزه آن دادگاه است و اگر مجبور در ایران اقامتگاه نداشته باشد دادگاهی که مجبور در حوزه آن دادگاه مسکن دارد برای امور قیومت صالح است.

رئیس - موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده چهل و هشت.

باده ۶۸ - هرگاه مجبور در خارج ایران اقامت بلسکی داشته باشد امور قیومت راجع به دادگاه شهرستان مقرر است و رئیس - موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده چهل و نه.

باده ۶۹ - در صورتیکه مجبور در خارج ایران اقامت با سکنی دارد و مطابق ماده ۱۲۲۸ قانون مدنی مأمور کنسولی ایران قیومت برای مجبور معین نماید اگر دادگاه تهران تعیین مأمور کنسولی را نپذیرد تکلیف تعیین قیوم با دادگاه نام بردم خواهد بود.

رئیس - موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده پنجاه

رئیس - موافقین باماده ۶۰ بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. باده ۶۰ هر يك از دادگاه ها كه در جریان دعوی مطلع بوجود مجبوری شود كه ولی یا وصی یا قیم نداشته باشد باید به دادستان برای تعیین قیم اطلاع بدهد.

رئیس - موافقین باده ۶۰ بر خیزند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد. باده ۶۱

باده ۶۲ - در رسیدگی به درخواست حجر دادگاه نسبت به اشخاصی که بدون سبب مرفعی شده اند هر گونه تحقیقی که لازم بداند به عملی آورد و میتواند اشخاصی که اطلاعات آنها را قابل استفاده بداند احضار نموده و یا برای تحقیق از اشخاص نامبرده نماینده بفرستد و پس از رسیدگی و تحقیقات لازم و احراز حجر حکم بجز بدهد و در صورت عدم احراز حجر درخواست حجر را رد نماید. رئیس - موافقین باماده ۶۲ بر خیزند. (اکثر برخاستند) تصویب شد.

[۴ - تقدیم لایحه بودجه سال ۱۳۱۹ کل کشور]

رئیس - آقای وزیر دارائی - لایحه که تقدیم میشود مربوط به بودجه سال ۱۳۱۹ کشور است که از حیث در آمد بالغ بر سه میلیارد و نود و چهار ملیون و سیصد و نود و سه هزار و نهصد و هفتاد و هفت ریال و از حیث هزینه سه میلیارد و دو بیست و دو ملیون و نهصد و هفتاد و سه ریال است در خود لایحه توضیحاتی که لازم نظر آمده داده شده است مضافاً چنانچه توضیحات بیشتری لازم باشد در موقع خود با اطلاع آقایان نمایندگان خواهد رسانید.

[۵ - تقدیم لایحه نفر اسکناس ۱۵۰۰۰ ملیون ریال]

رئیس - آقای نخست وزیر - نخست وزیر (آقای دکتر متین دفتری) - لایحه بودجه ۱۳۱۹ کشور را آقای وزیر دارائی تقدیم کردند و از پیکر آقایان مایهت سبوق شدیدی. در موقع تنظیم این لایحه دولت متوجه این شد که معطای معمول تمام کشورها میبایست بین پیکر بودجه و میزان اسکناسی که در گردش است يك تناسبی باشد برای اطلاع آقایان عرض میکنم که

این تناسب در سایر کشورها اینطور است که میزان اسکناس مطابق بقدار و پنج الی یکصد و شصت درصد میزان اسکناس تشکیل میدهد ولی در کشور ما این تناسب خیلی کمتر از این بوده است ولیکن با این افزایش که در این بودجه ملاحظه شد بر خودیمن باین موضوع که میزان اسکناس متناسب با پیکره بودجه نیست و اگر چه از نظر گردش بانک ملی به هر چه احتیاجی احساس نمیشود به از پاد اسکناس ولی نظر به توضیحاتی که عرض کردم و برای اینکه دولت در نظر دارد در امور بازرگانی یک توسعه بیشتری داده شود این است که در نظر گرفتن بودجه این لایحه که تقدیم میشود معادل هزار و پانصد ملیون ریال اجازه بگیریم که در موقع هر وقت احتیاج پیدا شد تدریجاً از آن استفاده کنیم و اما بطوریکه آقایان مایهت سبوق هستند اسکناس يك پشوانه قانونی دارد که شصت درصد باید زر و سیصد زیر یکد هشت نظارت باشد و دولت هم مقید است که این تناسب همیشه محفوظ بماند (صحیح است) و اگر چه از سال ۱۳۱۶ که اجازه طبع مقدار معین اسکناس گرفته شده است تاکنون مطابق صورت مجلس هائی که باهتد، هیئت نظارت اندوخته اسکناس رسیده است پیش از این يك ملیون ریال بر اندوخته زر و سیصد زیر یکد هشت نظارت افزوده شده و معطاً وقتی حساب کنیم نسبت به قدری که حالا می خواهیم اجازه بگیریم مقداری کسر داریم و بهوجب قانون ۱۳۱۶ بطوریکه آقایان مایهت سبوق جواهرات سلطنتی منتقل شد بيانک ملی بعنوان سرمایه ولی در خود آت قانون تصریح شده است که بانک ملی در موقع مناسب هر وقت بقضی دانست آنها را بفروش خواهد رسانید و میبایستی بهای آن منحصر صرف خرید شمش زر و شود وضع فعلی بازار دنیا این عمل را اجازه نمیدهد برای اینکه این جواهرات فوق العاده اهمیت دارد و در بین آن قطعات بسیار نخبه است که در موقع مناسبی با طالبین خصوص باید ارزشیابی شود و فعلاً اقتضا ندارد و چون این جواهرات بالاخره باید تبدیل برز شود گرفتن که پشوانه تا این میزان

- ۶۰- که پیشنهاد کردیم بر قدر کسر داشته باشد از اعتبار جواهرات ناهین شود یعنی جواهرات جنبه انبوه شده بشود بجای پشتوانه ولی معادل آنچه کسر خواهد بود تا این میزان که پیشنهاد کردیم از اعتبار این جواهرات جزء پشتوانه اسکاس خواهد بود و برای این منظور لایحه تهیه شده است که تقدیم مجلس بکنم (صحیح است)
- رئیس - به کمیسیون ارجاع میشود.
- ۶۱- بقیه شور لایحه امور حسبی و تصویب مواد ۵۷ تا ۷۳
- رئیس - ماده ۵۷ لایحه امور حسبی :
- ماده ۵۷ - هرگاه دادگاه لازم بداند از کسی که مجبور معرفی شده تحقیق کند و آن شخص نتواند در دادگاه بواسطه عذر موجه حاضر شود دادرسی دادگاه شخصاً یا بوسیله نماینده در خارج از دادگاه از او تحقیق مینماید.
- رئیس - موافقت بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.
- ماده پنجاه و هفت :
- ماده ۵۸ - هرگاه صغیری که ولی خاصی ندارد در زمان رسیدن بسن رشد سفیه یا مجنون باشد قبل باید بدادستان چون باسفه او را اطلاع دهد و دادستان پس از اطلاع باین امر بطلب است در موضوع جنون و مغایرت تحقیق نموده و دلایل آنرا اعلام از نظریات کارشناس و اطلاعات معلولین وغیره بدادگاه بفرستد و دادگاه پس از رسیدگی و احراز جنون باسفه حکم باسفر او بقرار صادر مینماید در این صورت ممکن است قبل سابق را هم بقبولت ابقا نمود.
- رئیس - موافقت بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.
- ماده پنجاه و نه :
- ماده ۵۹ - برای چند نفر از اشخاص محتاج بقیمت میتوان یک قیم تعیین نمود مگر آنکه اداره امور هر یک از آنها محتاج بقیمت علیحده باشد.
- رئیس - موافقت بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.
- ماده پنجاه و یک :
- ماده ۶۰ - مادر مجبور یا داشتن صلاحیت مادام که شوهر ندارد برای قیمومت بر دیگران مقدم میباشد.
- رئیس - موافقت بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.
- ماده شصت و یک :
- ماده ۶۱ - در صورت مجبور شدن زن شوهر یا داشتن صلاحیت برای قیمومت بر دیگران مقدم است.
- رئیس - موافقت بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.
- ماده شصت و دو :
- ماده ۶۲ - در مورد تعدد قیم و همچنین در موردی که ناظر بمسئله شده است دادگاه معین میکند که در صورت اختلاف نظر بین قیم ها یا بین قیم و ناظر بدادگاه یا شخص ثالثی رجوع نماید و یا ترتیب دیگر برای رفع اختلاف پیش بینی نماید.
- رئیس - موافقت بر خیزند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد.
- ماده شصت و سه :
- ماده ۶۳ - دادگاه میتواند شخصی را که درخواست حجر او شده است قبل از صدور حکم یا بعد از صدور حکم و قبل از قطعی شدن آن از بعضی یا تمام تصرفات در اموال موقتاً ممنوع نماید. و در اینصورت دادگاه اینصورتاً برای حفظ اموال و تصرفاتی که ضرورت دارد معین مینماید.
- رئیس - موافقت بر خیزند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد.
- ماده شصت و چهار :
- ماده ۶۴ - بعد از قطعی شدن حکم حجر بواسطه افضاء مدت پژوهش یا صدور حکم پژوهشی بجز اقدام بتعین قیم نمیکرد.
- رئیس - موافقت بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.
- ماده شصت و پنج :
- ماده ۶۵ - دادستان و مجبور و قیم مجبور نسبت بتصدیقات دادگاه در موارد زیر میتوانند پژوهش بخواهند اگر قیم متعده باشد هر یک از آنها حق پژوهش دارند :
- ۱- حکم حجر
 - ۲- حکم بقا حجر
 - ۳- رفع حجر
 - ۴- رد درخواست حجر
 - ۵- رد درخواست بقا حجر
 - ۶- رفع درخواست رفع حجر

- رئیس - موافقت بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.
- ماده شصت و شش :
- ماده ۶۶ - نصب قیم در صورتیکه قیم در دادگاه حاضر باشد حضوراً با اعلام و اگر در دادگاه حاضر نباشد باید فوراً باو ابلاغ کرد.
- رئیس - موافقت بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.
- ماده شصت و هفت :
- ماده ۶۷ - قیم باید در ظرف سه روز پس از ابلاغ رعایت مسامحت بیورل یا عدم قبول قیمومت را بدادستان اطلاع دهد و اگر در این مدت قبول خود را اطلاع نداد یا قیمومت را قبول نکند دادستان دادگاه را برای تعیین شخص دیگری بسمت قیمومت مطلق میکند.
- و هرگاه قبل از تعیین قیم جدید شخصی که قبلاً قیمومت معین شده قبول قیمومت را بدادستان اطلاع دهد شخص دیگری معین نخواهد شد.
- رئیس - موافقت بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.
- ماده شصت و هشت :
- ماده ۶۸ - دادگاه در تمام امور تصدیقات خود را بهر طریقی که مقتضی بداند بدادستان اطلاع میدهد.
- رئیس - موافقت بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.
- ماده شصت و نه :
- ماده ۶۹ - اگر حجر از تاریخ قطعی حکم مرتب میشود لیکن اگر ثابت شود که علت حجر قبل از تاریخ حکم حجر وجود داشته اثر حجر از تاریخ وجود علت حجر مرتب میشود.
- رئیس - موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.
- ماده هفتاد :
- ماده ۷۰ - در مواردی که علت حجر بعد از رشد
- حادث شده باشد دادگاه باید ابتدائاً تاریخ حجر را که بر او معلوم شده است در حکم خود قید نماید.
- رئیس - موافقت بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.
- ماده هفتاد و یک :
- ماده ۷۱ - حکم حجر بارفع حجر معین نیست که اگر اهلیت یا عدم اهلیت یکی از متماثلین در دادگاه قبل از حکم حجر و یا بعد از وقوع حجر ثابت شود دادگاه بآنچه نزد او ثابت شده است ترتیب اثر دهد.
- رئیس - موافقت بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.
- ماده هفتاد و دو :
- در صورتیکه مجبور ولی یا وصی داشته باشد دادستان و دادگاه حق دخالت در اداره امور او ندارند و فقط دادرسی بعد از رسیدگی لازم میتواند وصایت را تصدیق نماید.
- رئیس - موافقت بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.
- ۲- تصویب یک لایحه مرخصی
- رئیس - گزارش کسب - یون عراض و مرخصی فراتت میشود
- آقای غنار مشیر دولتی برای لزوم وسارت بقران عرب درخواست در ماه مرخصی در تاریخ سیام بهمن ماه ۱۳۱۸ نمودند کسب - یون عراض و مرخصی بایکماه موافقت نموده اینک گزارش آن به عرض میرسد.
- رئیس - آقایان موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.
- ۸- موافقت و دستور جلسه بعد - ختم جلسه
- رئیس - اگر اجازه بفرمائید جلسه را ختم کنیم جلسه آینده روز پنجشنبه ۱۶ اسفند دستور فوایح موجوده (مجلس مطلقاً ظهر ختم شد)
- رئیس - مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری